

Mèxic, D.F. 6 d'octubre del 1956

Estimats pares i Joan: avui, dissabte, he rebut la seva carta del dia 30 de setembre, amb més retarda que l'habitual.

Amb en Janés serà qüestió de defensar-se com bonament es pugui. Ara li hem fet una comanda important, de "clásicos del S.XX", "Premios Nobel de literatura", "Goncourt", "Tres mil años de amor", etc., o sigui de totes les seves col·leccions cares que, paradoxalment, són les de més venda a Mèxic. A desgrat de tenir en camí 100 exemplars de "Tres mil años de amor", i que un importador de cognom Noriega n'ha saturat el mercat, en demanem cent més perquè és un llibre de gran demanda.

Pare: una mica desordenadament li donaré informació de l'estat del nostre negoci, perquè en faci l'ús que li sembli convenient. No sé les il·lusions que es fa en Janés amb els possibles tractes amb en Quero, però la impressió general aquí és que "Queromon Editores de México" va de mal borràs. Nosaltres tenim raons poderoses per creure-ho així, ja que el seu gerent a Mèxic (en Carles Bartra) ens va venir a demanar per a treballar amb nosaltres. Acceptarem el seu oferiment i avui és el nostre gerent. S'ha emportat amb ell un dels millors venedors de plaça de Mèxic (el senyor Hierro) i dos agents molt bons especialitzats en les vendes a terminis a particulars. En Bartra ens ha explicat coses extraordinàries de com entre en Quero i l'Almendros (soci del primer) van "esbotzar" el fons editorial Janés aquí, fins el punt que hi ha col·leccions que jo considero molt bones ("Manantial que no cesa" i "Escritores de ahora") de les quals no és possible col·locar un sol títol: quan la veuen, tots els llibrers arruïen el nas i fan, invariablement, la mateixa pregunta: "Cuantos ejemplares me compra usted a la mitad del precio que me está ofreciendo?". Es possible que, si nosaltres no hi posem remei, dintre de poc temps acabaran igual "Los clásicos del S.XX" i "Premios Nobel de literatura", perquè n'importa tot-hom i estableixen una competència a base de descomptes i preus que va

En Carles Bartra comença oficialment amb nosaltres el dia 1 de novembre. Potser convé no dir res abans

estenenent el desprestigi ~~autorita~~ comercial del peu d'editor d'en Janés. L'altre dia, em senyor José Antonio Porrua (potser el llibreter més important de la República), ens deia: "Si Janés les da oportunidad de trabajar bien, si les ayuda a acabar con la anarquía de importadores, de descuentos y de precios, en poco más de un año pueden colocarse ustedes entre los ~~importadores~~ distribuidores de libro español más importantes". Aquesta darrera comanda que hem iet a n'en Janés (molt important pel seu import global) és la prova de foc per a intentar posar en net ~~el~~ l'enrenou actual. Si segueix les nostres instruccions per a trametre'ns l'expedició per via marítima i aconseguim tenir les nostres comandes a Mèxic en el termini d'un mes i mig, tenim la batalla guanyada, per a nosaltres i, naturalment, per al mateix Janés. Venrà aleshores com no ha vengut mai a Mèxic. Temem, però, que si deixa sense contestar cartes importants, és possible que entretingui també l'expedició de les trameses i aleshores no hi guanyaríem res. L'important és tenir llibres EN UN MES I MIG A PARTIR DE LA COMANDA. Si ens ajuda en aquest sentit, les comandes sovintejaran més del que ha somniat en Janés fins ara.

Entre les cartes que té en Janés pendents de resposta, n'hi ha dues o tres que fan referència a la continuació de les seves edicions a Mèxic. A mi de vegades, em costa molt evitar que en Vidal s'esveri per la conducta del nostre amic. Quan vàrem rebre la carta d'en Miracle (representant d'en Janés a l'Argentina), amb un to dolguíssim perquè en Janés li havia promès a ell el "control de l'edició americana de CIERTA SONRISA, i que àdhuc la tenia registrada ja a l'Argentina, trobant se ara que sense avís previ li era oferta l'obra, amb peu Janés, des Mèxic", en Vidal no se'n sabia avenir. I el bo del cas és que ens dirigirem a n'en Miracle per indicacions de Barcelona -carta d'en Folch-, igual que a tots els representants Janés a Sud-Amèrica, CAP DELS QUALS HA CONTESTAT LES NOSTRES CARTES excepte en Miracle, per a plànyer-se.

L'Aymà, després de començar els tractes amb una aparença de seriositat, també se'ns ha "clavat": després de passar-li la primera comanda i de demanar-li un certificat notarial formalitzant la concessió de l'exclusiva, només ens ha escrit dient-nos que ells també volien un certificat notarial nostre acreditant el tracte que havien iniciat. No

sé si això vol dir que s'han oïes per la nostra petició, indispensable per a registrar a Mèxic totes les seves novetats, per protecció d'ells, perquè hi ha el perill que els pirategin els títols més importants.

En la constitució de la societat, éssent indispensable segons les lleis de Mèxic, que els socis tinguin un càrrec amb denominació, hem adoptat els següents: en Vidal, Director general. Jo, Gerent general. Tots dos amb els mateixos drets i les mateixes atribucions.

Si en Janés es pren l'air de debò, tenim la possibilitat de treballar eficaçment Centre Amèrica i les Antilles, zones en les quals no té representants i són bons mercats. Tot això ja ni em prenc la molèstia d'escriure-li a màll ell, perquè ni tan sols contestarà la carta.

aymí

De la SELECTA també hi ha novetats importants. Acudint a una cita meua, tinguérem una llarga conversa amb el senyor Fabregat. Em confessà que de les novetats en demanava cinc exemplars de cada una (xifra ridícula) i que per falta de mitjans no podia ampliar les seves activitats: Es mostrà conciliador i submís i aleshores en Vidal li va fer la proposició de crear una "Secció de llibres catalans" dins la "Distribuidora Selecta", oferint-li la direcció si deixava el seu petit negoci denominat "Difusora del Libro". En Fabregat s'hi va agafar de seguida i ara tenim en marxa aquesta "Secció de llibres catalans", que centralitzarà les diverses col·leccions, ampliant les possibilitats en tots sentits. Per cert que el senyor Hierro (el venedor que he ~~conegut~~ esmentat abans), va veure las "Obras completas de Jaime Balmes", de la Selecta, i va dir que se'n poden vendre forces ~~xxx~~ al públic mexicà. Estem estudiant les possibilitats del mercat per a passar la comanda.

Acabo la conversa de negocis perquè la mare ja deu estar amoïnada, i amb raó. He començat la carta amb el propòsit de relicitar-la per al seu sant i no hi hauria dret que parlés de tots de coses que són molt més importants.

Mare estimada: pensant sempre amb vostè, celebrarem si Déu vol el sant de la petita Teresa Calders. Serà, doncs, per a no-

saltres doble festa, i esperem que ho sigui també per a vostès.
Mare: quan s'enyori molt i li sembli que la vida ha estat una mica injusta amb vostè -per la separació que ens ha imposat- pensi que no es produeix cap fet perquè sí. Els desiguis de Déu són més elevats que la nostra capacitat de comprendre'ls i tot té una altíssima raó. Pensi, també, que l'amor i l'exemple que vostè ha significat per a mi, no s'han perdut de cap manera i que jo els transmeto amb tota la tendresa als meus fills. Hi ha costums creats a casa per vostè, que continuem amb tota la tendresa, pensant amb vostè. Hi ha plats que són acompanyats a taula amb grans alegroïes quan la Rosa diu: "Això ho reia l'àvia Teresa al pare, quan era petit, i li agradava molt". Coses hi ha que han passat de vostè als meus fills sense intervenir-hi la voluntat. La Glòria, per exemple, pateix per tot. ~~xxxxxxxxxx~~. "Passa ànsia", es preocupa, és una mica la mareta dels seus germans. Si alguna vegada (gràcies a Déu passapòc) ens veu preocupats, s'amoïna ella seguida i es desvia per a distraure'ns.

Estem separats, mare, però vostè és sempre a casa nostra, ajudant-nos amb el seu record i una presència gairebé tangible. Crec que ~~xxx~~ vostè ens sent també, sempre, al seu costat i estigui segura que, d'alguna manera, això és veritat. Em penso que jo estimo tant als meus fills -amb en Joan i tot, és clar- perquè vostè va estimar-me tant a mi. Així, el seu amor no tan sols no s'ha perdut sinó que és heretatge que els meus petits irueixen amb tota la intensitat possible. ¿No li serveix de conhort, tot això, mare estimada?

La pala d'en Joan ja deu navegar cap a Barcelona. En efecte, el seu paper teatral no l'aravoreix en la foto que em tramenten, però tot es qüestió de l'art, que és la cosa que importa. Que pensi que totes les actrius boniques somnien a representar algun dia un paper de lletges. Això deu passar també amb els actors; tinc entès que el paper principal de "Nostra Dona de París (el geperut) ha estat molt cobejat pels principals ~~xx~~ actors del món. Que li serveixi això de consol i d'exemple!

Una abraçada ben iorta per a tots tres i per als papetis.

Lele